

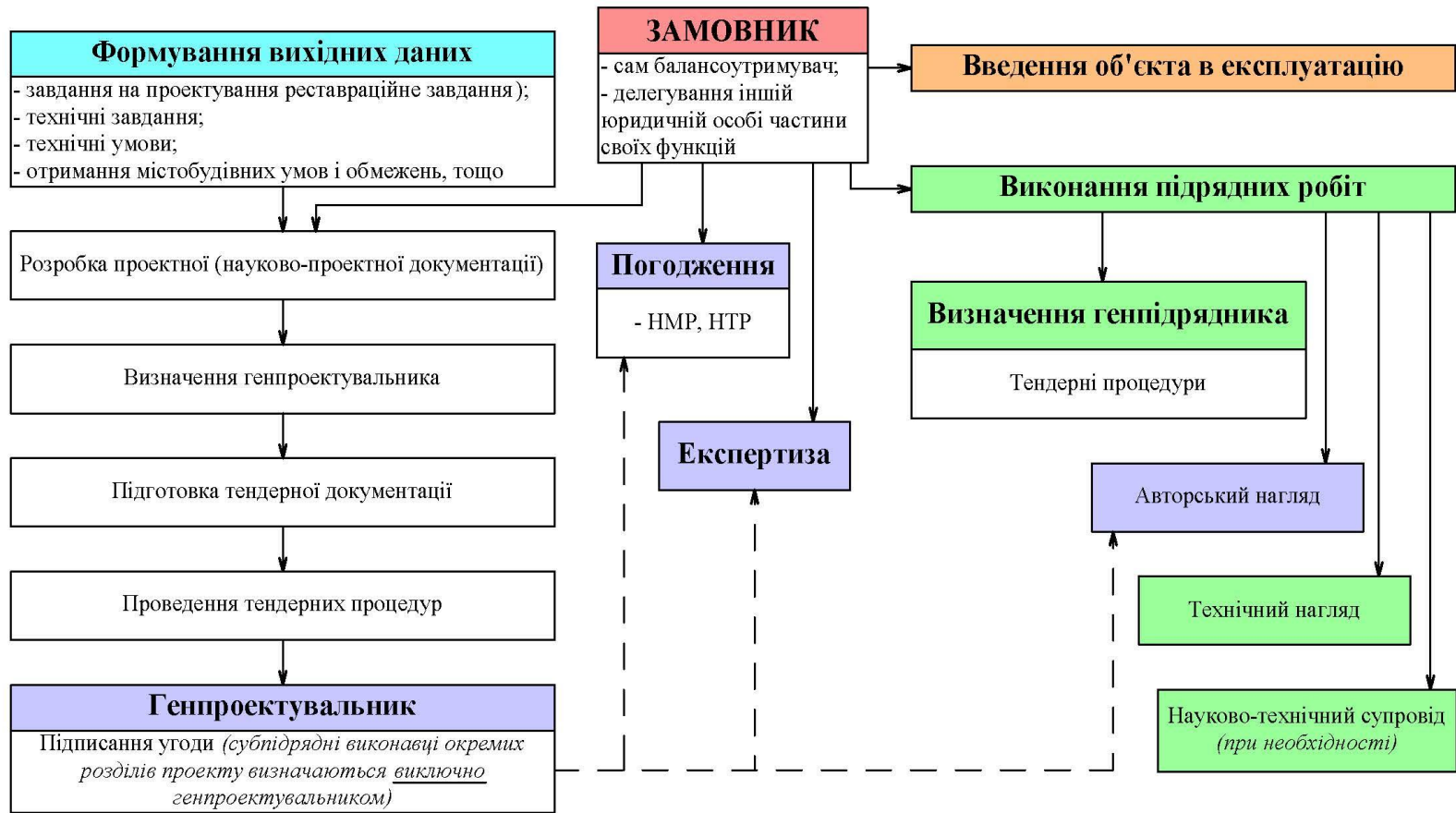
ПРОБЛЕМИ У ПРОЄКТУВАННІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Доповідач: Василь ТИМКОВИЧ

Створення об'єкта будівництва

Проблеми і пропозиції у сфері реставрації

- Необхідно корінним чином змінити самі підходи в роботі з пам'ятками (об'єктами нерухомої культурної спадщини).
- Головним пріоритетом в сфері реставрації повинні стати інтереси пам'ятки, а не фінансові, бізнесові, антикорупційні і т.п.
- Дослідженнями пам'яток і розробкою науково - проектної документації для їх реставрації повинні займатись виключно професійні реставратори (архітектори, конструктори, технологи, мистецтвознавці і т.п.)
- Будь який підхід до роботи з пам'яткою згідно ДБН А.2.2-14: 2016 зі зміною №1 «Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування» повинен починатись з Попередніх робіт, результати яких повинні стати основою для підготовки тендерної документації (виключно). При цьому вкрай бажано, щоб до проведення торгів по визначенню Генпроектувальника по розробці науково – проектної документації вже були виконані комплексні наукові дослідження пам'ятки, результати яких стали б складовою тендерної документації.
- Ці роботи повинні виконувати організації, основним видом діяльності яких є сфера реставрації, які досконально володіють методологічними засадами роботи з пам'ятками і багаторічним досвідом.
- Фопи не повинні мати права виконувати функції Генпроектувальника у сфері реставрації.
- Методологічно правильно було б Попередні роботи і бажано Комплексні наукові дослідження виконувати в поточному році, а розробку власне науково – проектної документації розробляти в наступні роки. Це дало б додатковий час для якісного виконання вищезазначених робіт.

Проблеми і пропозиції у сфері реставрації

- Замовник який не має в своєму розпорядженні необхідний набір фахівців не має права на свій розсуд готувати тендерну документацію в основу якої не лягли результати завчасно виконаних Попередніх робіт і можливо Комплексних наукових досліджень.
- В існуючу систему проведення тендерних закупівель необхідно внести відповідні зміни, а саме:
  - перше місце повинні посісти вимоги до професійного (фахового) рівня потенційних учасників;
  - власне, в самих торгах повинні брати участь тільки ті учасники, які пройшли відбір по вимогам щодо їх фаховості.
- Для створення умов, які будуть сприяти збереженню існуючого фахового середовища і його росту в майбутньому в Україні в бюджетному Кодексі повинен бути передбачений певний рівень (обґрунтований) коштів, які були б направлені в сферу реставрації. Для обґрунтування розміру фінансових забезпечень повинні бути розроблені відповідні державні і регіональні програми по реставрації об'єктів нерухомої культурної спадщини. В перспективі це дало б змогу залучити молодих фахівців до роботи з пам'ятками.
- Необхідно розробити систему сертифікації фахівців для роботи в сфері реставрації. Можливий такий підхід: отримання базової освіти з певним рівнем спеціалізації на останніх курсах. Робота в фахових спеціалізованих організаціях для набуття досвіду під керівництвом фахівців – реставраторів і тільки, підтвердивши необхідний рівень, отримати сертифікат архітектора – реставратора, технолога – реставратора і т. д. Вважаю безперспективною ідею підготовки фахівців – реставраторів у ВНЗ, які б після їх закінчення мали б можливість самостійно працювати з пам'ятками. Тут ми більш схожі з системою медицини.

- Вважаю за доцільне виписати в Кодексі основні принципи, якими повинні керуватися інстанції, які виконують функцію погодження науково – проектної документації. На мою думку головні з них:
  - чи базуються основні проектні рішення на результатах і висновках комплексних наукових досліджень.
  - чи є надмірне втручання в пам'ятку при її пристосуванні під певні функції по причині того, що Замовник вибрав не ту функцію.
  - чи не є певні проектні рішення надмірними з точки зору пристосування пам'ятки.
  - чи є достатньо обґрунтованими застосування на пам'ятці сучасних матеріалів і технологій. Ну і так далі, з однією метою: максимально можливе збереження пам'ятки і розумінні, що пам'ятка живе тоді, коли ефективно використовується.
- Очевидно, доцільно було б фахівцям з практичним досвідом розробити відповідні Рекомендації, які полегшили б роботу Науково – методичних рад і фахівців, які займаються Погодженням НПД.

Експертиза науково-проектної документації

- На відміну від Погодження, Експертиза основну увагу повинна приділяти з'ясуванню питань:
  - чи в повній мірі Проект відповідає вихідним даним (реставраційне завдання, технічним умовам і т.п.)
  - чи відповідає вимогам діючих нормативних документів, ДБНів і т.п.
  - Чи відповідає всім безпековим вимогам
  - Чи є проектні рішення ефективними і т.п.
- Вважаю за доцільне звернути увагу на одну особливість проведення Експертизи науково – проектної документації в сфері реставрації:
  - враховуючи, що більшість експертних організацій, виходячи з невеликої кількості такої документації, взагалі не мають досвіду або цей досвід мінімальний, то Замовник і проектант мають величезний клопіт під час роботи з ними. Очевидно цю проблему можна було б в значній мірі вирішити, надавши право розглядати НПД в сфері реставрації обмеженій кількості експертних організацій раціонально розміщених по території України. Це підвищило б якість і ефективність.
- Очевидно бажаним було б опрацювати питання, щодо рівності всіх організацій (компаній), які розробляють науково – проектну документацію в умовах діючого ринку. Ця необхідність виникає у зв'язку з тим, що ряд учасників ринку мають значні преференції, наприклад, у частині сплати податків, що дає їм значні переваги порівняно з іншими. Питання не просте, але його вирішення призвело б до створення умов для справедливої конкуренції.
- У Містобудівному Кодексі необхідно максимально чітко прописати права, обов'язки і відповідальність Замовника, Проектувальника і Підрядника. Сьогодні існує тенденція, що майже за все несе відповідальність Проектувальник